

Afgørelser fra Arbejdsmiljøklagenævnet Nr. 2/september 1999

Om klage til Arbejdsmiljøklagenævnet

Arbejdsmiljøklagenævnet behandler klager over afgørelser truffet af Arbejdstilsynet i henhold til arbejdsmiljølovgivningen. Nævnet er sidste administrative klageinstans i arbejdsmiljøssager. I nyhedsbrevet omtales nævnets mere principielle afgørelser, og der orienteres om nyt vedrørende Arbejdsmiljøklagenævnet, principielle spørgsmål m.v. I denne udgave af nyhedsbrevet behandles spørgsmålet om, hvem der kan klage, hvor klagen sendes til og hvornår klagen skal sendes.

Hvem kan klage?

Arbejdsmiljøklagenævnet er en offentlig myndighed. Nævnet er derfor underlagt forvaltningsloven og skal følge de regler, der er fastlagt heri. En sags parter kan klage til nævnet. Part i en sag vil typisk være den virksomhed, der har fået et påbud fra Arbejdstilsynet. Men også de ansatte i virksomheden, der vil blive berørt af afgørelsen eller de ansattes repræsentant, sikkerhedsrepræsentanten betragtes som part i sagen og kan derfor klage. Ud over sagens parter er der også andre, der kan klage til Arbejdsmiljøklagenævnet over en afgørelse fra Arbejdstilsynet. En arbejdsgiver- eller arbejdstagerorganisation kan klage til nævnet, hvis organisationen kan siges at repræsentere personer, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald. Det vil dog normalt kræve, at fagområdet i den pågældende sag ligger inden for den klagende organisations fagområde. Også leverandører, råd-givere og projekterende kan klage over en afgørelse, hvis de vel at mærke har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Hvem skal klagen sendes til?

Klagen skal sendes til den afdeling i Arbejdstilsynet, der har truffet afgørelsen. Hvis afgørelsen fastholdes, sender Arbejdstilsynet sagen til behandling i Arbejdsmiljøklagenævnet.

Hvornår skal klagen sendes?

Der er naturligvis frister for, hvornår der kan klages til nævnet over en afgørelse fra Arbejdstilsynet. Efter arbejdsmiljøloven er denne frist på 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende.

Hvordan beregner nævnet så denne frist?

En klage betragtes som rettidig, hvis den er poststempet senest 2 hverdage + 4 uger efter den dato, hvor Arbejdstilsynet har afsendt sin afgørelse. For sent indkomne klager bliver normalt afvist. I nogle enkelte tilfælde bliver sagen dog behandlet alligevel. Hvis der f.eks. er helt særlige grunde til, at klagen er blevet forsinket, eller hvis afgørelsen mangler begrundelse eller på afgørende punkter er ufyldstgørende, eller hvis sagen har principiel betydning, kan nævnet beslutte at behandle sagen, selv om 4-ugers fristen er udløbet. Der er ikke særlige formkrav til indgivelsen af en klage. En klage kan f.eks. indgives ved en opringning til Arbejdstilsynet eller til nævnsekretariatet, så det sikres, at fristen ikke udløber. På de følgende sider omtales nogle af nævnets seneste afgørelser. Ud over disse sager behandler nævnet for tiden en del klagesager fra Arbejdstilsynets indsats om unges alenearbejde. I næste nummer af nyhedsbrevet vil disse sager blive omtalt nærmere.

Sager afgjort i perioden juni - august 1999

Overskridelse af klagefrist

Arbejdsmiljøklagenævnet besluttede at realitetsbehandle en klage, uanset at klagefristen var overskredet. Klagefristen var med nævnets sædvanlige beregning af frister overskredet med ganske få dages varighed. Der var ikke angivet særlige grunde i klagen til, at klagen blev indgivet for sent. Samtidig havde Arbejdstilsynet ikke foretaget partshøring over en udtalelse fra politiet i sagen,

hvorfor der fandtes at være fejl ved sagsbehandlingen. Nævnet besluttede at realitetsbehandle klagen med henvisning til, at fristen kun var overskredet med ganske få dage, og at Arbejdstilsynet havde undladt at foretage partshøring. (J.nr. 1999-10-0088)

Overskridelse af klagefrist

Arbejds miljøklagenævnet besluttede at realitetsbehandle en klage, uanset at klagefristen var overskredet. Arbejdstilsynet udstedte et påbud til en vognmand under henvisning til bekendtgørelsen om kraner og spil, idet tilsynet fandt, at et containerspil på en lastbil var omfattet af disse regler. Der blev ikke klaget inden for fristen, og arbejdsgiveren meldte tilbage til Arbejdstilsynet, at han var i gang med efterkommelsen. Ca. 3½ måned efter klagefristens udløb blev det anført, at det pågældende spil ikke var omfattet af bekendtgørelsens regler, og Arbejds miljøklagenævnet blev bedt om at behandle sagen, der skønnedes at være principiel. Nævnet fandt på baggrund af sagens principielle karakter (herunder at der ikke tidligere i direktoratet eller Arbejdsministeriet var truffet afgørelser om spørgsmålet) sammenholdt med fristoverskridelsens længde tilstrækkeligt grundlag for at bortse fra fristoverskridelsen. (J.nr. 1999-10-0072)

BST-pligt for forlag uden trykkeri

Folketingets Ombudsmand fandt ikke grundlag for kritik af nævnets afgørelse.

Arbejds miljøklagenævnet havde i to sager truffet afgørelse om, at forlag uden trykkeri skulle etablere bedriftssundhedstjeneste. Ombudsmanden fandt ikke grundlag for at kritisere, at de omhandlede forlag blev pålagt at etablere bedriftssundhedstjeneste, eller at nævnet i de konkrete tilfælde ikke havde dispenseret fra pligten til at oprette bedriftssundhedstjeneste. (J.nr. 1999-10-0012 og 0016)

Træk og kulde i terminal

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte en afgørelse om, at der skulle etableres foranstaltninger til beskyttelse af de ansatte mod træk og kulde. I en uopvarmet terminal med porte var der stillet krav om, at der skulle træffes foranstaltninger til beskyttelse af de ansatte mod træk og kulde i form af lokal opvarmning af de enkelte arbejdspladser. Hvis dette ikke var muligt skulle der træffes andre foranstaltninger til beskyttelse mod træk og kulde. Da virksomheden stod foran flytning, blev efterkommelsesfristen fastsat til det tidspunkt, hvor virksomheden havde oplyst, at den ville lukke terminalen. (J.nr. 1999-10-0036)

Opkrævning af gebyr for elevatorbesigtigelser

Arbejds miljøklagenævnet tiltrådte en afgørelse om betaling af gebyr for elevatorbesigtigelser men udtrykte samtidig kritik af, at Arbejdstilsynet havde undladt at vejlede om mulighed for at spare et gebyr. Arbejdstilsynet opkrævede gebyr for den 2-årige lovpligtige besigtigelse af 5 elevatorer i et boligselskab. Arbejdstilsynet havde tidligere besigtiget de samme elevatorer i forbindelse med nogle ombygninger af elevatorerne og også opkrævet gebyr for disse besigtigelser. Nævnet fandt, at der var hjemmel i arbejds miljølovgivningen til at opkræve begge gebyrer, men nævnet udtrykte kritik af, at Arbejdstilsynet ikke havde vejledt boligselskabet om, at besigtigelserne kunne have fundet sted samtidig, hvorved Arbejdstilsynet efter sædvanlig praksis kun ville have opkrævet ét gebyr. (J.nr. 1999-10-0053)

Indretning af regnvandsbassin Arbejds miljøklagenævnet ændrede Arbejdstilsynets afgørelse om dispensation, idet en indretning kun med lodrette lejdere ikke fandtes tilstrækkelig sikker. Der blev søgt dispensation fra bekendtgørelse om kloakarbejde til et regnvandsbassin med størrelsen 102,5x24x8 m. Efter reglerne skulle der være en opgang i form af en ligeløbstrappe, som ikke var

mere end 8 m fra arbejdsstedet. Arbejdstilsynet gav tilladelse til at bassinet kunne indrettes med 2 lodrette lejdere med rygbøjler, hvilket efter en klage blev ændret til, at der ikke måtte være mere end 25 m til en opgang i form af en lejder med rygbøjler. Dispensationen blev givet på betingelse af, at de ansatte under arbejdet var forsynet med en sikkerhedsline, således at de i tilfælde af et uheld kunne hejses op gennem en lem med et hejseværk. Arbejdsmiljøklagenævnet ophævede dispensationen med begrundelsen, at selvom en indretning udelukkende med lodrette lejdere nedsætter mængden af arbejde i bassinet, vil denne indretning samtidig medføre, at en ulykke i bassinet kan få alvorlige konsekvenser, idet en hurtig opgang fra bassinet besværliggøres, ligesom hjælp til en tilskadekommet ansat forsinkes. Nævnet fandt, at der burde kunne findes en løsning, som tilgodeser såvel formålet med at undgå en trappe i bassinet som en højere grad af sikkerhed for de ansatte. Endelig kritiserede nævnet, at sikkerhedsudvalget ikke var blevet hørt, før Arbejdstilsynet meddelte dispensationen. (J.nr. 1999-10-0017)

Manuel håndtering af dagrenovation

Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte afgørelse, hvorefter den manuelle håndtering og transport af dagrenovation skulle ændres. Arbejdstilsynet havde meddelt et administrationselskab påbud om at ændre den manuelle håndtering og transport af dagrenovation fra kældre i en beboelsesejendom. Nævnet fandt, at den manuelle transport af 600 liters containere med en vægt på mindst 77 kg ad slidsker i 3 etaper med stigninger på 1:4, indebar en risiko for sikkerhed og sundhed og udsatte ejendomsfunktionærerne for unødige fysiske belastninger og uhensigtsmæssige arbejdsstillinger og bevægelser. Det forhold, at containerne blev udskiftet til 400 liters containere, ville efter nævnets vurdering ikke nedbringe den fysiske belastning tilstrækkeligt. Nævnet fandt, at afgørelsen kunne efterkommes ved at benytte tekniske hjælpemidler eller ved at indrette såkaldte affalds-øer i terræn. (J.nr. 1999-10-0008).

Læsning af korn- og foderstoffer - unødig påvirkning

Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte en afgørelse om, at unødig påvirkning fra organisk støv skulle undgås ved læsning på tankbil af korn- og foderstoffer. Ved læsning på tankbil af korn- og foderstoffer fandt Arbejdstilsynet, at unødig påvirkning fra organisk støv skulle undgås. Målinger foretaget af virksomheden selv viste, at eksponeringen var lav og under grænseværdien. Virksomheden pegede endvidere på, at montering af ventilation på læssebælg medførte risiko for salmonellainficerings af foderstofferne. Da der skete en vis eksponering af støv under arbejdet, samt da der var metodefrihed til efterkommelse af påbudet, og der efter det oplyste fandtes tekniske løsninger, der var mulige, fandtes der at være en unødig påvirkning, som der skulle træffes foranstaltninger imod. Anvendelse af personlige værnemidler i form af åndedrætsværn fandtes ikke tilstrækkeligt til at efterkomme afgørelsen. Afsugning fra læssebælg stred efter oplysninger fra Plantedirektoratet ikke mod reglerne om salmonellafri foderstoffer. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte afgørelsen. Nævnet fastslog, at Arbejdstilsynet havde haft tilstrækkeligt grundlag til at træffe afgørelsen, selvom tilsynet ikke selv havde foretaget støvmålinger. Nævnet fandt det imidlertid uhensigtsmæssigt, at Arbejdstilsynet ikke havde vejledt virksomheden om konsekvenserne af virksomhedens egne målinger samt at påvirkningen fortsat ville blive betragtet som unødig, hvis målinger viste forekomst af støv under grænseværdien. Nævnet fandt ikke grundlag for at kritisere, at virksomheden fik pålagt en økonomisk byrde ved selv at skulle foretage målinger. Fastsættelse af efterkommelsesfrist hjemvistes til Arbejdstilsynet, da tilsynets frist på 3 mdr. fandtes at være for kort. (J.nr. 1999-10-0006)

Melstøv ved æltemaskine

Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte en afgørelse om, at et påbud om foranstaltninger mod melstøv på

et bageri ikke var fuldt ud efterkommet. Arbejdstilsynet traf afgørelse om, at et påbud til et bageri ikke var fuldt ud efterkommet, da et påsat låg på en æltemaskine ikke var tætsluttende. Det fandtes påvist, at der fortsat var en unødigt påvirkning fra sundhedsskadeligt melstøv i bageriet. Det påsatte låg på æltemaskinen fandtes tilstrækkelig som foranstaltning mod klemningsrisiko, men ikke mod melstøv. Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte, at påbudet ikke var fuldt ud efterkommet. (J.nr. 1999-10-0045).

Ventilation på autoværksted

Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte afgørelse, hvorefter, der skulle etableres en effektiv rumventilation som supplement til procesventilation. Samtidig skulle der tilføres frisk erstatningsluft af passende temperaturer. Nævnet fandt, at der skete en udvikling af spredt, sundhedsskadelig eller generende luftforurening fra bl.a. ind- og udkørsel af biler, brug af sundhedsskadelige produkter, svejsning m.v., og at denne forurening ikke i det konkrete tilfælde kunne fjernes tilstrækkeligt effektivt med den etablerede procesventilation. Åbne porte ved ind- og udkørsel var ikke tilstrækkeligt til at sikre fjernelse af den sundhedsskadelige forurening. Nævnet fandt ikke i den konkrete sag grundlag for at kræve, at Arbejdstilsynet skulle foretage målinger af luften, og nævnet fandt i øvrigt ikke grundlag for at tilsidesætte Arbejdstilsynets skønsmæssige vurdering af tilstedeværelsen af spredt, sundhedsskadelig forurening. Den af Arbejdstilsynet fastsatte efterkommelsesfrist på 6 måneder fandtes rimelig i forhold til de konstaterede problemer og de foranstaltninger, der skulle gennemføres. (J.nr. 1999-10-0043)

Udsugning ved knivlibearbejdsplads

Arbejdsmiljøklagenævnet tiltrådte afgørelse, hvorefter der ved en slibemaskine var krav om procesudsugning med kontrolanordning. Virksomheden havde etableret procesudsugning ved en knivlibearbejdsplads. Arbejdstilsynet havde under tilsynsbesøg konstateret, at der lå slibestøv ved slibemaskinen, og at udsugningen ikke var forsynet med kontrolanordning. Arbejdstilsynet afgav på den baggrund påbud, dels om udsugning, dels om kontrolanordning. Nævnet lagde til grund, at der ved arbejdet ved slibemaskinen udvikles en luftforurening, som så vidt mulig skal fjernes med procesventilation, og at et sådant ventilationsanlæg altid skal være forsynet med en kontrolanordning. Det var i den forbindelse uden betydning, at arbejdet efter det oplyste blev udført af en medarbejder med stor teknisk indsigt, og at arbejdet højst blev udført 1 time dagligt. (J.nr. 1999-10-0056)